

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ (Міненерго)

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Одеської обласна рада

Про розгляд звернення

На виконання листа Секретаріату Кабінету Міністрів України від 16.03.2026 № 7051/0/2-26, Міністерство енергетики України розглянуло звернення Одеської обласної ради від 11 березня 2026 р. № 1/03-14/26/486, щодо перегляду тарифної політики та недопущення фінансового навантаження на бізнес і населення та повідомляє.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з Положенням про Міністерство енергетики України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.2020 № 507, питання, порушене у зверненні, не належить до компетенції Міністерства. Міненерго не уповноважене встановлювати ціни і тарифи на ринку електричної енергії.

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) Регулятор є постійно діючим центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом основними завданнями якого, зокрема є реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг.

Пунктом 3 частини другої статті 3 Закону про НКРЕКП встановлено, що Регулятор здійснює державне регулювання шляхом формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом.

Слід звернути увагу, що відповідно до Закону про НКРЕКП, Регулятор здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетично безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України.

Статтею 7 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок) передбачено, що ціни та тарифи на ринку електричної енергії, що регулюються державою, зокрема, повинні бути встановлені з урахуванням вимог цілісності ОЕС України, економічно обґрунтованих та прозорих витрат та

ГО РІВНЯ НОРМИ ПРИБУТКУ.
Міністерство енергетики України
№26/1.2-4.6-8134 від 16.04.2026
КЕП: Некрасов А. Л. 16.04.2026 08:18
3FAA9288358EC003040000082343C004511E700
Сертифікат дійсний з 05.08.2025 00:00 до 04.08.2027 23:59

Цією ж статтею Закону про ринок передбачено, що ціни та тарифи на ринку електричної енергії, що регулюються державою, не повинні, зокрема, допускати перехресного субсидіювання між користувачами системи.

Водночас слід зазначити, що економічно обґрунтована вартість електричної енергії для кінцевого споживача має включати в себе вартість її закупівлі на ринку електричної енергії (як товару), вартість послуги з передачі електричної енергії, вартість послуги з розподілу електричної енергії, вартість послуги постачальника електричної енергії та податків.

З урахуванням положень частини шостої статті 72 Закону про ринок постачання електричної енергії споживачам здійснюється за вільними цінами, крім постачання електроенергії споживачам постачальниками універсальних послуг та постачальником «останньої надії». Слід зазначити, що постачання електричної енергії за вільними цінами здійснюється за домовленістю двох сторін (електропостачальника та споживача) за обраною споживачем комерційною пропозицією та при досягненні згоди з усіх істотних умов договору.

Запровадження спеціальних умов для окремих учасників ринку електричної енергії має ознаки порушення низки принципів функціонування ринку електричної енергії, передбачених частиною другою статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон), а саме, рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії; добросовісної конкуренції; недискримінаційного ціноутворення, що відображає економічно обґрунтовані витрати.

Відповідно до статті 66 Закону, виробники електричної енергії (крім – ВДЕ) здійснюють продаж електричної енергії за двосторонніми договорами виключно на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджено постановою Кабінетом Міністрів України від 05.06.2019 № 499 «Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та Порядку відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» (далі – Порядок).

Великі підприємства України наполягають на зниженні ціни на електричну енергію, зокрема, за рахунок запровадження спеціальних аукціонів з продажу електричної енергії та за пільговими цінами на кшталт «кейсу» АТ «НАЕК «Енергоатом» або уведення спеціального пільгового тарифу.

Разом з тим, зазначене питання вимагає ґрунтовного аналізу із врахуванням наступних чинників.

Так, в тарифі НЕК «Укренерго» і операторів системи розподілу закладені кошти на виконання основних функцій компанії:

- витрати, пов'язані із забезпеченням експлуатації системи передачі та розподілу електричної енергії;
- закупівля електричної енергії для компенсації технологічних втрат;
- виконання планових і аварійно відновлюваних робіт мережевої інфраструктури;
- забезпечення фізичного захисту об'єктів;

- інвестиційні проекти з розвитку системи передачі та розподілу, зокрема, будівництво нових ліній, підстанцій, в тому числі – інтерконекторів та ЛЕП, необхідних для усунення «вузьких» місць в системі передачі і посилення надійності електропостачання (в першу чергу - енергодефіцитних регіонів).

Одночасно на НЕК «Укренерго» покладено спеціальні обов'язки із забезпечення збільшення частки електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (вкрай важлива функція на сьогодні), а АТ «НАЕК «Енергоатом» виконує спеціальні обов'язки із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Таким чином, питання зменшення навантаження на окремі підприємства за рахунок електроенергетичного сектору може мати наслідки порушення безпеки постачання, зростання обсягів і тривалості недовідпуску електричної енергії споживачам та збільшення заборгованості на ринку електричної енергії. Або необхідності підвищення ціни на електричну енергію для побутових споживачів. Це спричинить або збільшення фінансового навантаження на інших суб'єктів господарювання через зростання тарифу на передачу, або призведе до необхідності виплат з бюджету України для сплати відповідної компенсації.

Одночасно Україна має міжнародні зобов'язання щодо ринкових реформ і лібералізації ринку електричної енергії, яка має передбачати відміну цінових обмежень на оптових сегментах ринку електричної енергії, усунення перехресного субсидіювання, скасування покладених спеціальних обов'язків, усунення адміністративного впливу на ринкові механізми ціноутворення, запровадження прямої бюджетної підтримки визначених споживачів.

Крім того, споживачі мають право, крім купівлі електроенергії у електропостачальника за договором про постачання електричної енергії за вільними цінами, також купувати електричну енергію за двосторонніми договорами з правом вільного вибору контрагентів та на умовах, що визначаються за домовленістю сторін, та/або на організованих сегментах ринку (зокрема, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок) за договорами купівлі-продажу з центральним контрагентом (оператором ринку) на умовах, що є однаковими для всіх учасників ринку «на добу наперед», та за ціною, сформованою за результатами проведених торгів, а також шляхом імпорту.

Таким чином, ціна електричної енергії як товару формується залежно від сегменту ринку, на якому здійснюється її закупівля.

Зазначаємо, що підвищення цін на ринку «на добу наперед» на початку лютого 2026 року зумовлено суттєвим дефіцитом пропозиції, насамперед унаслідок пошкодження генеруючих потужностей та електропідстанцій внаслідок ракетно-дронових атак. При цьому граничні ціни, встановлені Регулятором, не визначають фактичну ціну електричної енергії за двосторонніми договорами чи на спотових сегментах ринку, а лише обмежують рівень цінових пропозицій у відповідних заявках.

Ураховуючи викладене, встановлення окремої (зниженої) ціни на електричну енергію для окремих категорій непобутових споживачів, не відповідає вимогам чинного законодавства та може призвести до зростання перехресного субсидіювання.

Додатково інформуємо, що в Україні створено Акціонерне товариство «Фонд декарбонізації України», 100 % акцій якого належить державі. Товариство надає пільгові кредити на фінансування проєктів у сфері енергоефективності. Державну підтримку можуть отримати юридичні особи, фізичні особи-підприємці, підприємства державної та комунальної форми власності, ОСББ та органи місцевого самоврядування.

Детальна інформація щодо умов фінансування розміщена на офіційному вебсайті Товариства: <https://fdu.com.ua/>.

Перший заступник Міністра

Артем НЕКРАСОВ